

FÁSORI HARANGSZÓ

Újfolyam

37. szám

A Budapest Fásori Református Egyházközség Hírmondója

2007. szeptember

„Ti vagytok
a föld
sója”

(Máté 5,13)

Martinecz Márta kerámiaja

Evangelizációs hét október 8-tól 12-ig

ÚJ KEZDÉS

Szeptember. – Nekem az „új kezdést” juttatja eszembe. Megkezdődött az iskolaév, de újra kezdjük a nyáron szüneteltetett gyülekezeti alkalmakat is. Indulnak a hitanosok, konfirmálók órái is. – Gondolkodjunk kicsit az új kezdés lehetőségén.

A Krisztushoz találás, megtérés, új élet megnyerésének Igéje a 2Kor5,17: „Ezért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és úme: új jött létre.” Egyszer mindnyájunknak új életet kell Krisztussal kezdeni, ha élő hitben szeretnénk járni, és a mennybe akarunk megérkezni. Ha ez megtörténik velünk Isten kegyelméből, akkor is – ezen az úton is – szükségesek az új kezdések.

A hívő élet egyik legnagyobb ajándéka, hogy időről időre újat lehet kezdenünk, vagy újra rendezhetjük sorainkat. Ezeket az újrakezdéseket megújulásnak is nevezzük. Azaz: a megfáradt, megkopott, célt tévesztett hívő életünk újra irányt vehet, visszatalálhat a helyére. Nyári gyülekezeti heteink egyik célja éppen az, hogy megújuljunk a hitünkben, odaszánásunkban, lelki életünkben.

Az új kezdéseknél nagyon fontos, hogy a mögöttünk lévő időt és eseményeket rendezzük el, zárjuk le. El ne felejtünk hálát adni minden jóért, ajándékért, az elért eredményekért. Elrontott dolgainkat, bűnünket vegyük számba és tegyük le – bocsánatot kérve – Isten kezébe. Gondoljuk át életünket, és a ma még megoldatlan, hordozandó terheinket is imádságban tegyük Urunk kezébe. Amit emberekkel is rendeznünk kell, rendezzük el. Olyan ez a művelet, mint mikor számadást készít valaki, és időarányosan, lehetőségei szerint elrendezi, lezárja a mögötte lévő időszakot.

Az új kezdésnek mindig nagy ajándéka, hogy lehetőséget ad magunk mögött hagyni, ami akadályoz, és reménységgel, tiszta lappal indulni az előttünk álló útra. Pál apostol ezt így fogalmazza meg szeretett gyülekezetének: „...egyed teszek: ami mögöttem van, azt elfelejtve, ami pedig előttem van, annak nekifeszülve futok egyenest a cél felé, Isten mennyei elhívásának a Krisztus Jézusban adott jutalmáért.” (Fil3,14)

Itt az ősz. A nyár után újra rendezzük sorainkat. Ilyenkor lehet új életgyakorlatot is kezdeni. Lehet csatlakozni valamelyik gyülekezeti csoporthoz (férfióra, bibliaóra, pároskör, ifjúsági csoportok...) Be lehet kapcsolódni a gyülekezet valamelyik szolgáló csoportjába.

Oththon is új gyakorlatot kezdetünk az igeolvasás, imádkozás rendszeres időpontjának kijelölésében. Kölcsönözhetünk ige hirdetéseket CD-n, magnószalagon; letölthetünk az internetről más templomok igeanyagából.

Újat kezdetünk abban is, hogy rossz beidegződéseinkkel harcba szállunk. Mérgező, kritizáló, panaszkodó alaphangunkat – kérve erőt, kegyelmet – az Isten békeségét hordozó lelkületre cserélhetjük. Megfigyelhetjük, mi fárasztja bennünk szeretetünket és mi az, amivel örömet szerezhetünk nekik.

Imádkozunk bölcsességért, hogy megértsük, mit jelenthet számunkra személyesen az őszi újrakezdés, amelynek nyomán megújulhat az életünk. Szeretettel kívánom Mindenkinnek, magamnak is, hogy így legyen!

**Végh Tamás
lelkipásztor**

Fény a határon túlról

Az októberi evangélizáció margójára

Gyülekezetünk kiemelkedő eseményhez közeledik, az októberi evangélizációhoz, amelyet dr. Csiha Kálmán nyugalmazott erdélyi püspök fog tartani templomunkban. E fontos esemény margójára szeretnék néhány személyes gondolatot írni Kálmán bácsiról.

Csiha Kálmán:
FOHÁSZ

*Én Istenem,
Legyél velem,
Ha rámszakad a félelem.
S ha elborít a bánat.
Szívem remeg,
Vad véredek
Habzsolják most a véremet
S úgy vágyom Teutánad.*

*Te megteszed,
Hogy szent kezed
Égő tűzön is átvezet,
S a láng nem éri lelkem.
– Hálát adok,
Hogy vad bajok
Között is a Tiéd vagyok
S csak Néked énekeltem.*

Néha többes számban fogalmazok, mert Kálmán bácsi lelkész-feleségével, Emese nénivel, olyan nagy harmóniában tudott szolgálni, hogy nehéz külön írni róluk.

Nem mindenki tudja, hogy annak idején, 1985-ben a marosvásárhelyi Gecse utcában lévő Kistemplomban szólított meg az Úr, éppen Kálmán bácsi és Emese néni szolgálati ideje alatt. Bár volt ifjúsági lelkészünk, de ők olyan nagy figyelmet fordítottak minden szolgálati területre, hogy szemmél tartották a fiatalokat is; így volt alkalmunk közelebről is megismerni az életüket. Ennek köszönhetően sok-sok kedves emléket őrzök róluk azóta is.

Később Kálmán bácsit megválasztották erdélyi püspöknek, de nekünk, akik az ő idejében jártunk ifjúsági alkalmakra – püspöki rang ide vagy oda – örökre „Kálmán bácsi” maradt. No, nem mintha nem lennének tekintettel az előljáróságoknak kijáró tiszteletre, csak van, ami ennél is beszédesebb, tudniillik a személyes kapcsolat. Ez nekünk, a hitben induló fiataloknak már akkor is nagy erő adott. Isten mérhetetlen lelki gazdagsággal áldotta meg őket, amivel nagyon jól tudtak sáfárkodni. Cselekedeteik mély hitükről tettek bizonyosságot, és hitük a cselekedetekben teljesedett ki. Bárhova is rendelte, vezette az Úr őket, életük mindig „nyitott könyv” volt a gyülekezet, az éppen adott környezet felé.

Így volt ez Kálmán bácsi börtönben töltött évei alatt is.

A *Fény a rácsokon* című könyvében, az Úr kegyelmének megtartó erejéről és csodálatos munkájáról írt – akkor is, amikor meghurcolták, meghurcolták, és elszakították az

éppen áldott állapotban lévő feleségétől. A Gece utcai templomtól nem messze volt a városi börtön, ide vitték először, ahonnan tökéletesen lehetett hallani a harangszót.

„...Az ablakon beszállt a harangszó. A Gece utcában mindennap harangoznak, reggel és este istentisztelet van. A harangszóra mindenki elnémul és imádkozik.(...) Ezentúl a harangszóra rövid áhítatot tartunk. Fejből idézem a textust, magyarul és imádkozunk. (Csak néha énekelünk, de nagyon halkan, mert tilos az istentisztelet.) A börtön templommá lesz, és köztünk jár Jézus. Itt jövök rá, hogy mennyi Igére emlékszem. Ezentúl nem egyszerű rab vagyok. Szolgálatra küldött ide az Isten. A legnehezebb időkben is ez ad erőt...”

Egy koncepciós perben – fel nem jelentés miatt – tízévi börtönre ítélték. Mivel nem volt joga kapcsolatot tartani családjával, abban a tudatban volt, hogy fia született, de egy évvel később egy frissen letartóztatott teológus számolt be arról, hogy nem fia, hanem lánya van. Hat és fél év után általános amnesztíával szabadult – kislányát ekkor, hatévesen látta először.

Börtönévei alatt sok mindentől megfosztották, de mint írja: „...Istent kizárni nem lehet. Ő csodálatosan közel jött hozzám, és nagy lelki békességgel ajándékozott meg...”

Úgy emlékezik könyvében ezekről a nehéz évekről, hogy akik olvassák sorait, nem ezekkel a szörnyűségekkel, hanem az ebből való szabadulással találkoznak. Nemcsak a fogságot látjuk, hanem azt is, hogy Isten hogyan jön be a szögesdrót és a rácsok mögé.

Akik Kálmán bácsit közelebbről ismerjük, tudjuk, hogy ez a kifinomult érzék nemcsak írói tehetségében, hanem mindennapi életében is kiteljesedett. Azt képviselte, kereste, ami Jézusban egybeköti az embereket. Így visszatekintve, Kálmán bácsira gondolva,

az Apostolok cselekedetei 20. részének 24. verse jutott az eszembe: „De semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nékem, csakhogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, és azt a szolgálatot, melyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyosságot tegyek az Isten kegyelmének evangéliumáról.”

Áldott legyen az Úr az ő elhívottjaiért!

Demeter Zoltán

Csiha Kálmán:
ARANY-FONÁL

A cella sarka lángoló csoda...

Parányi helyre odatűz a nap.

*– Még így vendéget nem vártak soha
Aranysugár, ahogy én vártalak!*

A tenyerem a zuhatagba tartom,

S az égi röntgen mindent átkutat.

Fényben fűrészi nap nem látta arcom

S az erek közt a sápadt csontokat.

A sugár-résen fel a napba nézek...

– Kápráztatóan villog és ragyog.

S félig vakultan ahogy hátralépek

Már azt sem tudom, hogy most hol vagyok.

Csak azt tudom, hogy hull messze a napfény

Selymes hajadra, árva Kedvesem.

S a nap ragyogó, színarany fonállal

Egy csodás percre összeköt velem...

EVANGELIZÁCIÓ A FASORBAN

DR. CSIHA KÁLMÁN
nyugdíjas erdélyi református püspök

**október 7-én,
vasárnap de. 10 órakor,
valamint
október 8-tól 12-ig,
hétfőtől péntekig,
minden este 6 órakor
Igét hirdet
a fasori református templomban.
(VII., Városligeti fasor 7.)**

HONVESZTÉS VAGY HONFOGLALÁS címmel.

Hívjuk családtagjainkat,
ismerőseinket, barátainkat!

Felekezetre való tekintet nélkül
mindenkit szeretettel várunk!

Minden este – az igehirdetés alatt –
gyermekmegőrzés a kicsinyeknek,
és külön gyermekevangélizáció
a nagyobb gyermekeknek.

Ovis öröm

Új vasárnapi csoport indul a 3–5 éves gyerekek számára

Nagy hálával a szívemben adhatom tovább az Úr gondoskodó szeretetének újabb bizonyítékát. Az elmúlt tanév folyamán többünk szívében is megfogalmazódott, hogy jó lenne a gyermek istentisztelet korcsoportjait bővíteni, átalakítani. A gyermekmegőrző szolgálat 4 éves korig gondozza a gyermekeket nagy szeretettel és hozzáértéssel évek óta, amíg az édesanyák és édesapák Isten Igéjét hallgatják. A nagyobb testvérek 4–7 éves kor között az óvodás istentiszteleteken kapnak bepillantást Isten országába.

A két csoport szeptember 9-től három csoportra bővül, alakul át.

A gyermekmegőrző kedves szolgálói továbbra is a már mindenki által ismert helyen – az „Új-Teremtésben” – várják 3 éves korig a piciket, sok mosollyal, játékkal, zenével, mesével. A 3–5 évesek, mint a gyülekezet kis ovisai a Julianna iskola tornatermében ismerkednek az Úr Jézussal rövid bibliai történetek, énekek, versek, játékok segítségével. A nagyobb, 5–7 éves ovisok továbbra is a toronyban találkoznak hitoktatóikkal.

Reményeink szerint így jobban tudunk alkalmazkodni a korosztályok igényeihez, a

csecsemők csendesebb környezetéhez, a próbálkozó, felfedező mászások területéhez, a 3–5 évesek már nyíló érdeklődéséhez, hatalmas mozgásigényéhez, a nagyobbak kérdéseihöz, elmélyültebb figyelmükhöz, gondolataikhoz, imaközösségük nyugalmához.

A változás elsősorban azokat a gyermekeket érintik, akik most léptek be az óvodás korba, illetve akik betöltve a negyedik életévüket, most szeptembertől a toronyban lévő ovis csoportba kerültek volna át.

Akik még nem töltötték be az ötödik életévét és már az ovisok közé jártak, továbbra is ott maradhatnak, de természetesen szívesen látjuk őket saját – kis ovis – korosztályukban.

A csoportbontások, a szolgáló csoportok átalakulása a szolgálók csoportonkénti létszámának csökkenésével járt. Ezért szívesen látunk mindenkit, akit Isten arra indított, hogy valamelyik csoporthoz csatlakozzon, és az ottani feladatokból részt vállaljon.

Hiszem, hogy abban a gyülekezetben, ahol Isten ilyen gazdagon adja ajándékait, a gyermekeket, ott meg is szólít, és szolgálatra hív sokunkat.

Nyikos Viktória

A lélek gyümölcsét érlelni és ízlelni

Mintegy hatvanan érkeztünk meg húsvét után kedd délelőtt Emmausba, a csendes hétre. Isten több gyülekezetből, Kecskemétről és a Fasorból gyűjtötte össze népét, hogy lelkipásztoraink – Végh Tamás és Somogyi Péter – Pál apostolnak a Galátziabeliekhez írott levele 5. rész 22. verse alapján hirdessék az Igét: *„De a léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.”*

A délelőtti alkalmakon Végh Tamás hirdette az Igét. Ezeken az alkalmakon a szeretet, a békesség, a hűség és a mértékletesség gyümölcsgerezdekről beszélt.

Az Igében a hit harcáról van szó: a test a lélek ellen tusakodik, a lélek a test ellen.

Isten megteremtette az embert és adott bele élő lelket, ami összekötötte vele. A bűneset által meghalt ez a lélek. Az óembernek halálban a helye. Jézus új természetet ad annak, aki befogadja Őt Úrként. *„Szükség nektek újjászületetek, nem megjavulnotok!”* A két természet harcban áll egymással. A hit harca szép harc, mert a hit győz, de ez a harc mindhalálig tart. A lélek gyümölcse nem a mi termésünk, de mégis bennünk terem. Jézus mindig új kaput nyit meg, amit ki kell tisztítani. Isten folyamatosan érleli gyümölcsét, de ebben együtt kell vele működni. Kérünk kell, hadd bontakozzon ki ez az életünkben. Isten szeretete a legtisztább szeretet, mely soha el nem fogy (1Kor 13,8).

Az embernek Isten kezében, a vele való közösségben van élettere. Békessége csak úgy lehet, ha a helyén van, Jézussal békességben van. „*Tiéd legyen minden dicsőség, mert akkor az enyém lesz a békesség.*” Isten őrt áll a szívünk és életünk felett. Ez kegyelemből jön, örökkévaló forrás (Ef 2).

A következő gerezd csendesebb: ez a szívesség. Kedvesnek lenni, használhatónak lenni. (Róm 2,4) „*Az én igám gyönyörűsége*” (Mt 11,30). Ha bennünk a lélek gyümölcse érik, úgy formál bennünket, hogy alkalmasak legyünk a másik hordozására.

A szívesség nem arról szól, hogy Isten gyermekével bármit lehet csinálni. Ha kegyelem által fordulok a másik emberhez, az másképp megy. Csöndben maradni, szólni, cselekedni a gyümölcsökkel, Jézussal lehet. (34. zsoltár, Róm 8,28)

Isten hűsége visszaköszön a teremtett világban, nem változik. Isten mindig a helyén van, az ember kimozdult a helyéről (2Pét 1,3-4), Isten soha! Isten ígérete mindig megáll. (1Tim 2,13) Ebből a hűségből született az ószövetség. A hűség a hit menyeyei ajándéka, forrása van, amit Istentől kapunk. Az élő Istenhez való ragaszkodás táplálja a hívő ember hűségét. Bűnbocsánattal álljunk elé. A megtéréssel visszatérünk Urunkhoz, és ha nem mozdulunk mellőle, gyümölcsözővé teszi életünket. Jézus Krisztussal együtt, a Szentlélekkel egybeköve életünk nem sülyed el.

A délutáni alkalmakat Somogyi Péter kecskeméti lelkipásztor tartotta, melyen az öröm, a béketűrés, a jóság és a szelídség gyümölcsgerezdjeiről szólt hozzánk.

Isten szeret minket, hiszen Egyszülött Fiát adta a mi bűneink megváltásáért. Ő csodálatos örömet kínál nekünk: elhívott, kiválasztott bennünket, csak élnünk kell vele. A szabadítás öröme a bűn letételének csodálatos

következménye. A hívő ember mindent szeretetből tesz, örömmel szolgál. Az Úrnál van az öröm. Isten örömből, örömmel teremtetete meg az embert. (104. zsoltár) Az Úr öröme a ti erősségeitek! Az öröm gyógyulása a testnek. A fizikai és lelki erőnlétünknek is alapfeltétele az öröm. Minden hét első napján az Úr örömeiben gyönyörködhetünk.

Isteni eredetű gyümölcs a hosszútűrés. Isten hosszan tűr értünk. Aki a hosszútűrés termi, már Jézus Krisztus gyermekeként él valóban. Hosszútűrésre az életünk minden területén szükség van. Isten ezt is ajándékba adja nekünk. A hosszútűrés jutalma az élet koronája. A megpróbáltatásokat javunkra adja az Isten. A türelmünk érlelődik, a próbák alatt nő. Másokkal nagyon türelmetlenek vagyunk. Felülemeljük magunkat a másikkal szemben. Elviselni a másikat csak teljes alázatossággal és szelídséggel lehet. (Ef 4,2-3, Kol 1,13) Hosszan kell tűrnünk anélkül, hogy növekedne bennünk a harag.

A jóság tökéletes ajándék főntről, forrása az Atya. Csak isteni és Istentől való lehet jó. Egyértelmű jele a megváltott életnek. Isten arra akar használni minket, hogy mások számára legyünk, miközben megéljük, ami jót Isten előre elkészített nekünk. Ezzel Isten dicsőségét szolgáljuk. A jó szívből Isten tetszésére jönnek elő a jó tettek, bárminemű fizetség, jutalom nélkül. A jutalom maga Jézus. (H. Káté 86. kérdés) A hívő ember tud alázatban az utolsó lenni, ha a maga javáról van szó és tud alázatban az első lenni, ha más javáról van szó. (Róm. 12,1-2)

A szelídség olyan fogalmat jelöl, ahol az ember Isten szolgálatában áll, ahol a szolgálatot ellentmondás nélkül, örömmel teljesíti. Csöndes, engedelmes, hűséges szolga. A lélek ezt is ajándékba akarja adni nekünk. A szelídség az erősek és energikusak csodálatos tulajdonsága. A szelíd ember birtokon

belül van, örökös. Ő öröklí a földet. Isten neki mindent elkészített, amire szüksége van, csöndesen eléri a célját. A szelídséghez bátorság is kell. A szelídségben gyöngédség van. Gyöngéd bánásmód mások iránt. A szelíd ember Isten erejével él. A szelídséggel egyre több csatatéren kell helytállni. Tegyük szelíden és alázatosan, amivel megbízott az Úr. (Ézs 40,10–11) Szelíd szeretettel forduljunk egymáshoz. Engedjük, hogy az Úr csöndesítsen, szelídjtsen. (Préd 10,1, Péld 25,15) A szelíd beszéd megtöri a csontot!

Az igehirdetések után csoportos beszélgetések keretében mélyedhettünk el abban, hogy ezek a gyümölcsgerezdek hogy állnak a mi életünkben? Hol tartunk mi ezekkel?

Rá kellett jönnünk, hogy sok hiányosságunk van. Itt is, ott is felbukkant az életünkben megbújó – ki nem mondott, az Úr elé le nem tett – bűn, olyan tulajdonságaink, cselekvéseink, amelyekre ezen a héten Isten Igéje világított rá. Megértettük az összefüggéseket, azt, hogy a lélek gyümölcsgerezdei egyek és csak együtt működnek. A működető az Úr, és csak a vele való szoros kapcsolat esetén érnek egy gyümölcscsé.

Csütörtök este Csákány Tamás érldligeti lelkipásztor – a hét témájához kapcsolódóan – 2Móz 20,16 és Jak 4,11–12 alapján hirdette Isten Igéjét. *„Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonytságot.”; „Ne szöljátok meg egymást atyámfiai. Aki megszölja atyjafiát, és a ki kárhoztatja atyjafiát, az a törvény ellen szól, és a törvényt kárhoztatja. Ha pedig a törvényt kárhoztatod, nem megtartója, hanem bírója vagy a törvénynek.”; „Egy a törvényhozó, aki hatalmas megtartani és elveszíteni: kicsoda vagy te, hogy kárhoztatod a másikat?”*

Minden kimondott szavunkért felelősséget kell vállalnunk. Jézus figyelemmel kíséri szavainkat. Szavainknak azt kellene su-

gároznia, ahogy látnak bennünket. Rólunk vonnak le következtetést, hogy Isten milyen lehet. Mindig Krisztust tükrözze beszédünk. Beszédünk, humorunk is legyen Isten által megszentelt. Hagyjuk, hogy Isten rámutasson azokra a dolgokra, amik nincsenek a helyükön a szavainkban. (Ez 33, Ef 4,29)

Péntek este Somogyi Péter video vetítésével mutatta be a kecskeméti gyülekezet nyári táborát és családját. Ezután a testvérek versekkel, énekekkel, vidám történetekkel szolgáltak. Az estét Végh Tamás lánya, Dóri és veje, Hunor Japánból küldött humoros lehelének ismertetésével zárta.

Szombaton Végh Tamás összefoglalta a héten hallottakat. A gyümölcs, ha megvannak a természetes növekedés feltételei, magától növekszik. Emmausban ezen a héten mesterseges növekedés, érlelés történt. Egy melegágyban érezhettük magunkat, Isten melegágyában. Megértettük, az egyetlen út: nézzünk Urunkra! Jézus győzött, benne mi is győzhetünk, engedjük Neki, kövessük Őt! Hívjuk segítségül, ha szükségben vagyunk!

Az összefoglalót követően úrvacsorával egybekötött záróistentiszteletet tartottunk a Gal 5,22, valamint az 1Kor 13 alapján.

Az 1Kor 13. tartalmában minden gerezd benne van, az egész gyümölcs. Az isteni szeretet. Isten tudja, hogy por vagyunk, de szeret minket, és azért küldte a Fiát, hogy éljünk általa, mert Isten szeretetének a ránk sugárzó oldala az, hogy szükségünk van rá. Isten szeretete feltétel nélküli. Soha el nem múlik. A világban a bűn eszi a szeretetet, és nem a szeretet a bűnt. Jézus keresztyén fordult meg a törvény, az Isten szeretete megette a bűnt. Isten úgy boldogít, hogy a lélek gyümölcse érik a szívedben.

Pálinkás Gyuláné

„Szeretettel szolgáljatok egymásnak!”

A presbitérium határozata értelmében ezen a nyáron is két turnusban vették birtokukba gyülekezetünk konferenciatelepét a kincskeresők. A nyolcvankilenc kisdíák közül negyvennyolcan a Julianna iskola tanulói, öten pedig konfirmandusok. A kicsiknél tizenhatan, a nagyoknál tizenhárman szolgáltunk. (Volt közöttünk egy olyan szolgáltató, aki a szíve alatt hordozta az azóta már megszületett kislányát.)

A kincskereső fiatalok ismerik a tenger lecsendesítésének történetét – amikor a tanítványok rácsodálkoztak az Úr Jézus tettere, és egymástól kérdezték: „Kicsoda ez...?” A választ már mi is tudjuk. Mégis újra meg újra föl tesszük ezt a kérdést. Keressük az igazán jó választ hittanórákon, gyermek-istentiszteleteken – és a táborba is azért jöttünk, hogy mind jobban megismerjük Őt: a Megváltót, a Szabadítót, a Krisztust, aki kétezer évvel ezelőtt eljött erre a világra, s tanított, gyógyított,

csodát tett és megváltott: elvégezte mindazt, amivel megbízta őt az Atya. Ezt a lehetőséget a Péter életéről szóló történetekkel ragadtuk meg a Bibliából. A címe is így hangzik: Péter az evangéliumban. Hítünk szerint Isten áldása azért nyugodott meg rajtunk, mert mindenben Jézus tanítása szerint igyekeztünk eljárni. Sokan, sokszor tusakodtunk, könyörögtünk a táborért, szolgáló munkatársakért – mi magunkért –, úgy, ahogyan ezt Jézus is megcselekedte a tanítványok kiválasztása előtt: imádkozva átvirrasztotta az éjszakát (Lukács 6, 12–16). Szolgáló közösségként pedig már a készülés, a tervezés időszakában engedtünk a felülről való vezetésnek – tudván, hogy Jézus Krisztus Egyházában maga a Szentlélek a vezető. Ezért a reggeli és az esti vezetői megbeszélések, az imaközösségek a táborban is minden nap lehetőséget teremtettek arra, hogy hitbeli engedelmességben kérjünk el mindent az Úrtól, és mindenért neki adjunk

A hőségben csobbanásra várnak a kis kincskereső „halacsák”.

„Jézusra tekintve vittük ki a kereszt mellett kifeszített nagy hálóba – egyenként – a kis »halacska-életünket«; minden nap más-más csoport tagjai.”

dicsőséget. Így a kezdeti nézetkülönbségek hullámai is rendben elcsitulak: a Lélektől vezetve megharcoltuk az egységet az egyik héten – a másikon pedig a vezetői tevékenységek szép egymásra hangolásával alakítottuk ki azt. Mindkét turnusban átéltük az együtt szolgálunk örömét. Nagy haszna volt annak is, hogy a témák feldolgozása előtt elcsöndesedtünk az Ige körül – a Szentlélek mindig Igével kormányoz – , és a kicsik táborában Ézsaiás próféta könyvéből, a nagyok táborában pedig az Apostolok Cselekedeteiről írt könyvből kaptunk üzeneteket. Ez utóbbi jól harmonizált azzal a tanulságos missziós történettel, amelyben egy indián fiú átéli az Isten és az Úr Jézus megismerésének csodáját. A délelőtti csoportos foglalkozást bevezető tanítás előzte meg a nagyoknál, és éneklés – mindkét turnusban. A gyerekek jobban beléltak ennek az izgó-mozgó, folyton nyüzsgő Péternek az életébe, aki mindig Jézus közelében akart lenni. Megismerték elhívását, amikor is a nagy halfogás után rádöbrent Jé-

zus mellett az ő kicsinységére és bűnös mi-voltára. Látták az ő anyósát, amikor Jézus keze nyomán fölkel, és szolgált nekik. Látták a Jézushoz közeledő Pétert a vízen járni – de azt is, amikor ezen az úton nem az Úrra, hanem az akadályokra vetette tekintetét, és süllyedni kezdett... Látták a gyerekek a Jézusban Krisztust fölismerő Pétert – a Lélek által vezetett; de a tiltakozó Pétert is, akkor, amikor Jézus megmosta a tanítványok lábát. Aztán hallották a Pétert szerető Mestert: „*De én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited*” (Lukács 22, 32). Minden napra jutott tehát egy-egy történet – és egy-egy lelki kincs is: az elhívás, az imádkozás, a bizalom, a hitvallás és a szolgálat. A gyerekek azért tudták könnyen megérteni, megszeretni, megtartani ezeket, mert a csoportok vezetői és a segítők lelkiismeretesen felkészültek a foglalkozásokra. Szemléltető eszközöket, színész- és feladatlapokat, keresztrejtvényeket, képrejtvényeket adtak a kezükbe. Eljátszották a történeteket, illetve szituációs játékok sokaságával állították őket döntés elé. Ezen kívül az esti beszélgetéseken, csendességeken és a kézműves foglalkozásokon is vissza-visszatértek azokra. Nem csoda hát, hogy a gyerekek hamar felismerték: „Péter feltűnően hasonlít hozzánk!”, „Péter olyan, mint mi!” Ezt követően mi magunknak is – Péterhez hasonlóan – meg kellett látnunk: csak addig vagyunk alkalmasak a szolgálatra, ameddig Jézusra tekintünk. Így, Jézusra tekintve vittük ki a kereszt mellett kifeszített nagy hálóba – egyenként – a kis „halacska-életünket”; minden nap más-más csoport tagjai. Az első napon mi, vezetők járultunk oda, és egy-egy Ige elmondása mellett kitéttük az előre elkészített és nevünket viselő halacszkát. A hét többi napján pedig a gyerekek csoportok szerint, énekszó kíséretében tették ugyanezt. Ez egy jelképes cselekedet volt az Úr Jézushoz való

Szolgálókkal együtt a nagyobb kincskeresők is énekszóval adtak hálát templomunkban a tábor ajándékaiért

tartozásunk kifejezésére, melyet kicsik és nagyok egyaránt méltósággal teljes, ünnepélyes pillanatként éltek meg.

Nem csupán szép szavak keresése közben nevezte valaki egyszer „a béke és a szeretet szigetének” Isten Táborát. Kincseket, ajándékokat találunk itt mindig. Most is a legnagyobbat kaptuk a mi Urunktól: a szeretetet. Ez tartotta együtt a tábort, ez kötötte össze a gyerekeket, a vezetőket, ez segítette át nehézségeken a kánikula napjaiban, ez – vagyis Ő: az ÚR –, mert maga Isten a szeretet. „Úgy éreztem, hogy nem kell különösebb dolgot tenni a gyerekekkel – vélekedett egy fiatal szolgálattelvő –, csak egyszerűen szeretni kell őket. A legjobb ebben az, hogy nem a magunkét, hanem az Úrtól kapott szeretetet adhatuk.” Egy másik fiatal így fogalmazott: „Szeretni őket nem a magunkéból, hanem azal az igazi mentő szeretettel.... Nagyon jó volt megtapasztalni, ahogyan egy-egy eleve-nebb és talán engedetlenebb kisgyereket megtörhetett a szeretet ereje.”

Ez a szeretet békességet teremtett – és ebben a békességben megnyíltak a gyermekszívek: a viszontszeretetig és tovább. Ajándékaikat, alkotóképességüket, szépérzéküket felszabadították arra, hogy hálából és teljes örömmel Istent dicsőíthessék: énekkal, zenével, tánccal, kézművészettel, játékkal, sporttal, jó cselekedetekkel. Ily módon kerül-tünk közelebb Istenhez és egymáshoz.

A túlcsoorduló szeretet sokakat megtérés-re indított. Három fiú és egy kislány át is adta a szívét az Úr Jézusnak. Az ő további lelki-gondozásuk, az értük és velük történő imád-ság a további feladatunk; s tudjuk, hogy évekig tartó szeretetre és gondoskodásra van szükségük ahhoz, hogy tovább vezessük őket az Istent szolgáló életre. Ezen az úton válhat-nak a kincskereső gyermekek és ifisek is a mi ébredő gyülekezetünk „élő köveivé”.

„Ha valaki Krisztusban van, új teremtés az” (2Korinthus 5, 17).

Dévai-Józsa Gábor

KAMASZKODÁSOK

Csodákat éltünk át Nagybörzsönyben

„Az Úr angyala őrt áll az istenfélők mellett, és megmenti őket.” (Zsolt 33,8)

Nagy izgalommal készültünk feleséggel és a családdal a nagybörzsönyi hétre. Mind a ketten komoly szolgálatot vállaltunk. Erika a legkisebbek, én pedig a kamaszok között töltöttem a hetet.

Vasárnap megérkeztünk és elfoglaltuk szállásunkat.

Az estét a kamaszcsoportban bemutatkozással és Isten Igéjével töltöttük. A kis csapatot ketten terelgettük Tolnay Petrával. Megbeszéltük, hogy ő az esti alkalmakat vezeti, én délelőtt szolgálók. A hét témája a New Age mozgalom és veszélyei. Megtanultuk, hogy a hit pajzsát hogyan kell használnunk, Isten Igéje milyen veszélyektől óv. Tévitanításokról tanultunk: 1. „Ami jólesik, az jó is, tedd csak meg bátran” 2. „Ne gondolkozz, érezz!” 3. „Sok Isten van.” 4. „Te is Isten vagy, Isten lakik benned.” 5. „Isten, személytelen erő.” Ezek a tanítások féligazságok, szívünkhöz szólnak, hiúságunkat simogatják. Isten Igéje egyértelműen rámutat a téves eszmére, amit burkoltan sugallnak. A fiatalok nyitott szívvel vettek részt minden alkalmon.

A hétfői napunk csendben és nyugalomban telt. Tanultunk a szívünk ajtajáról, ahol nem engedhetünk be akárkit.

Kedden délután borús idő volt, néha esett is egy kicsit. A külső körülményektől függetlenül elhatároztuk, hogy este kime-

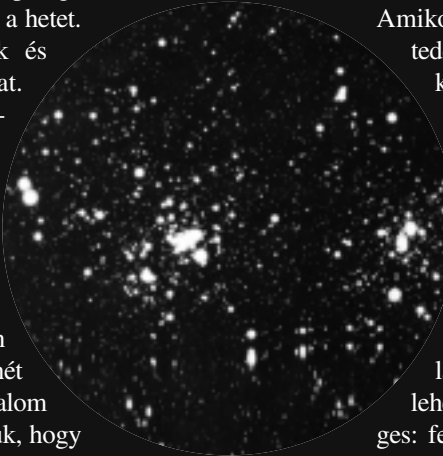
gyünk a falu határában lévő foci pályára csillagokat nézni. A kilátásaink nem voltak túl biztatóak, mégis elindultunk. Fejünk felett vastag felhőtakaró borította be az Isten által teremtet csodálatos eget. Amikor megérkeztünk, Petra megtartotta az esti áhítatot, és az általa hozott dalokat énekeltük.

Amikor már teljesen besötétedett, körbeültünk és imádkoztunk.

Természetesen imáink között volt a reménységbe vetett hit, hogy láthatunk még az estében csillagokat. És akkor, amikor még be sem fejeződött az imádság, az egyikük felkiáltott: ott egy csillag! És ami az embernek

lehetetlen, Istennek lehetsé-

ges: felnéztünk, és a fejünk felett, a felhőtakaró közepén megnyílt az égbolt, és teljes fényükben pompáztak a csillagok. Körülöttünk villámok cikáztak, és borult volt az égbolt. Fantasztikus esténk volt! Isten megmutatta hatalmát a természeti elemek fölött, és az irántunk való szeretetét. Bizonyosodott, hogy Jézus élő és ható. ➔

Szerdán egész napos kirándulásra indulunk, Nagybörzsönyből át akartunk menni Kemencére. Nem kis vállalkozás! A fárasztó és megpróbáltatással teli túrát egy kemencei strandon való fürdéssel kívántuk megkoronázni. A nap szikrázva szórta sugarait. A hegyre felfelé már volt, akinek elfogyott az innivalója, amikor is elértünk egy kulcsos házhoz. Az előtető alatt egy hűtőben hűtött vizet találtunk. Feltöltöttük készleteinket, és magabiztosan indulunk tovább egy széles erdei úton, követve a kék jelzést. Már egy ideje gyalogoltunk, amikor feltűnt, hogy nem láttunk jelzést. Elég sok fát kivágtak arrafelé, ezért arra gondoltam, hogy nemsokára úgymint ráakadunk a jelzésre. Nem így történt. Megláttam a hegytetőt, és a csapatot hátrahagyva két fiúval felmentünk tájékozódni. Amikor felértünk, elszorult a szívem, mert legalább nyolc erdei út kereszteződéséhez értünk. Nem tudtam, mit tegyek, hát imádkoztam, és arra kértem az Urat, adjon megoldást, hiszen

valahogy haza kell vezetnem a gyerekeket. Abban a pillanatban az egyik úton feltűnt egy kis csapat, és egyenesen felém tartott. Még fel sem ocsúdtam, köszöntek, és megkérdezte a vezetőjük, hogy ugye, eltévedtünk és nem találjuk a kék jelzést? Én csak bólogatni tudtam a megdöbbenéstől. Akkor ámultam csak igazán el, amikor azt mondta, hogy ő majd megmutatja, hogy merre kell menni Kemencére. Én egy szóval sem említettem neki az úti célunkat. Megmutatta a helyes irányt és elmondta, hogy nem messze lesz egy útkezeszteződés, és nekünk majd ott kell balra fordulni, de vigyázzunk, mert könnyen el lehet téveszteni. Összeszedtem a fiataljaimat és elindultunk a keskenyebb, de helyes úton. Itt megint csak élmények sokaságában volt részünk: először is gyönyörű panorama tárult eléink. Később szamócás között mentünk, mindenki jól telepakolta a pocakját. Egyszer csak a távolban két idegen állt az úton. Miniket néztek. Amikor közel értünk hozzájuk,

Sótartók

A nagybörzsönyi családos héten dr. Tolnay Lajos Apák és fűk címmel tartott előadásorozatot, amelyben Ábrahám és Izsák, majd Izsák, Ézsau és Jákób, aztán Anna, Éli főpap és fiai, majd a tékozló fiú történetét bontotta ki, elemezte. Mi, az Ige hallgatói pedig a csoportos beszélgetéseken kerestük, hogy Isten milyen üzenettel szólít meg bennünket e bibliai sorsok bemutatásán keresztül családjainkra, házasságunkra, a személyes életünkre, az Úrral való kapcsolatunkra nézve. Elemeztük Jézus és az Atya kapcsolatát is, megvizsgáltuk Jézus főpapi imádságát János evangéliuma alapján.

Sokunkat elgondolkoztatott és megragadott dr. Tolnay Lajos sótartó példázata, amikor arra a kérdésre kerestük a választ, mit jelent az, amikor Jézus azt kéri az Atyától, hogy „Szenteld meg őket”.

Az előadások és a csoportbeszélgetések között az evangélikus (lásd a táborvezető Tolnay-házaspárt) várta a fasori csapatot

Egyáltalán, mit is jelent az a világból egyre inkább száműzött fogalom, hogy szent? Jézus az imádságában is világosan elkülöníti egymástól a világ embereit, és azokat, akik Isten Igéjét hallgatják, befogadják és megtartják, azaz Isten országának gyermekeit.

Minket, keresztyéneket Jézus kihív a világból, és megkülönböztet embertársainktól. A szent

akkor egy erdei aljnövényzettel benőtt útra mutattak. Az egyik férfi hozzátette, hogy arra kell menniük Kemencére. Az egész túra alatt, sem előtte, sem utána nem találkoztunk senkivel. Hogy ezek az emberek kik voltak, nem tudom, de egy biztos, hogy Isten ott volt velünk, és amikor látta a tévútra tévedésünket, elküldte „angyalait”, hogy visszatereljenek a helyes, de elég göröngyös és keskeny útra. Később megálltunk ebédelni, és megbeszéltük a történeteket. Hálát adtunk Istennek az Ő csodálatos munkálkodásáért. Mindenki megértette, hogy nincsenek véletlenek. Az utunk végén is sok kegyelmi ajándékban volt részünk. A strandra érve csodás napsütés fogadott. És ott is... Körülöttünk felhők tornyosultak, de felettünk egyszer sem borult be az ég. Amikor Bruckner Laci és Tolnay Lajos értünk jöttök, vizes autóból szálltak ki. Elmondták, hogy Nagyborzsönyben is, és a Kemencére vezető úton is esik az eső. Hálásak vagyunk az Úrnak, hogy még itt is velünk

volt és nem hagyta, hogy csorba essék az egész nap öröme. Estére igencsak elfáradtunk, és jólesett a pihenés.

Másnap megnéztünk egy filmet a természet kicsiny élőlényeiről. Hallhattuk, hogyan csoszog a katicabogár, miként dübörög a százlábú, és még sok érdekes epizódot láthattunk, hallhattunk. Délután fociztunk, majd este Pálúr János csodálatos orgonajátékával gazdagodtunk. Pénteken délelőtt az áhítat után metáztunk és még egyszer átvettük az énekeket, amiket a délutáni tábor tűz mellett énekeltünk. Este a morzsaszedegetés következett. Örömmre mindenki egyre felszabadultabban tudott beszélni a héten átélt csodákról. Zárásképpen a szeretet himnuszát olvastuk, és imádkoztunk. Egy csodás hét emléket vittük magunkkal.

Bizakodva búcsúztam el a fiataloktól, arra gondolva, hogy Isten szeretete az elkövetkező évben is hasonlóan fogja követni az életüket.

Vitéz András

templom kertjében torna és játék – például babzsákkal futás

kifejezés nem jelent mást, mint hogy Isten számára elkülönített. Ezt példázza jól a sótartó hasonlata. A különböző sótartók – nagyobbak, kisebbek, ilyen-olyan formájúak és színűek – mind-mind egyetlen, egyértelmű célra elkülönített eszközök. Ha nem só, hanem mondjuk üveggyöngyöket tartunk bennük, akkor ahhoz, hogy sózni tudjunk velük, előbb ki kell üríteni

belőlük a gyöngyöket, majd meg kell töltenünk a tartót sóval. Jézus azért könyörög, amikor azt kéri az Atyától, hogy szenteljen meg bennünket, hogy ürítsük ki az életünkéből az üveggyöngyöket (a felesleges, hasznavehetetlen, bűnös dolgokat), és töltsük meg igazi sóval – Isten Igéje által ízesüljön meg az életünk. Ez a mennyei só ugyanolyan nélkülözhetetlen az életünkhöz, mint a nátrium-klorid. Legyünk elkülönített, azaz megszentelt edények a világban, akik Isten sóját (Igéjét) hordozzák (Jézus mondja a Hegyi beszédben: Ti vagytok a föld sója!), és ebből a mennyei sóból adjunk a világ embereinek, ha kéri, ha szükségük van rá.

A világ sóvárog ezért a sóért. Mi pedig hagyjuk magunkat megszentelődni, sőt törekedjünk is erre, hiszen egyedül Isten az, aki a vele való közösségben meg tudja tölteni az életünket a mennyei sóval.

Devich Márton

FOROG A KORONG

*„Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata”
(90. zsoltár, 17)*

Fazekasság, kerámia, korongozás..., az nagyon érdekes! Kinek igen, kinek nem annyira. Nyári vásárok, bemutatók, kézműves táborok, média, reklám... Forog a korong, nő, alakul az edény és máris jön ki a kemencéből készen, csillogva.

Sikerorientált világban élünk, „Te is képes vagy rá! Mikor lesz már kész? Azonnal hazavihetem?” Ismerős szavak, mondatok.

*„Isten azt mondta legyen... és lett.”
(1Mózes 1, 3) „Megformálta az Úristen az embert a föld porából és élet leheletét lehelte az orrába. Így lett az ember élőlényé.” (1Mózes 2, 7) „Mivelhogy... ettől arról a fáról, a melyről azt parancsoltam, hogy ne egyél arról... fáradságos munkával élj... életednek minden napjaiban.” (1Mózes 3, 17)*

Ez itt a fordulópont. Semmi gyorski-

szolgálás, kreatív hobby sablon, sütőben süthető kerámia, biztos a gyors siker. Az agyag a teremtés anyaga. Meg kell dolgozni szépen, türelmesen, alaposan, megtanulva az agyag tulajdonságait. Ha nem vetjük meg jól az alapokat, összedől az építmény, mint az a bizonyos homokra épített ház.

A múlt évi szakköri munkában sok kimaradás volt a hétvégék átszervezése miatt.

Kimarad egy hét, kettő, három. Aggódok, hogy megmarad-e a kéz készenléte, megtanult mozdulatai, összehangoltsága. Megjönnek a gyerekek, imádkozunk, Igét olvasok, megbeszéljük a feladattal való kapcsolatot, bemutatom a technikai újdonságokat, s aztán a MUNKA.

„Én mást akarok! Ez nehéz! Nem tudom...” Segítetek, a gyerekek is segítenek egymásnak, beszélgetünk a kerámiáról, saját tervekről, Isten munkájáról bennünk. Korongozunk. Egyik gyerek rúgja, a másik formálja, az én kezem meg néha rátéved az esendő edényre és titokban megtartja, hogy el ne repüljön. Elkészül. „Nézd milyen szép, én korongoztam.” Mázazunk, szállítunk, égetek. Nem sütőben, nem levegőn, 1000 fokon. Következő alkalomra megtörténik a csoda, tűz által valami születik a mi kezünk által, gondolatból, megértett Igéből, szóból. Lenyomat a korról, Isten világosságába állítva.

Köszönjük Urunk! Isten ura a mi körülményeinknek, magyarázkodásainknak is. A kiállításunkon összeállt a kép, amit Isten akart, eszközei voltak.

Ezen a nyáron először fazekas tábor szerveztünk. Egy 12 fős csoport állt össze alkotóközösséggé hat évestől huszoneves anyukáig vegyesen. Egymás mellett és együtt is dolgoztunk délelőttönként egy hétig. Kitapétáztuk a falat fazekas edények

és tárgyak, kályhacsempék, egyházi jelképek fényképeivel, rajzaival, hogy tanulják az agyagnyelvet. Terveztek, mintáztak, korongoztak, festettek napokon keresztül. Újat próbáltak, pontosan dolgoztak, napokig készítettek egy-egy tárgyat türelmesen. Jó volt látni őket, dolgozni velük. Megerősítést kaptam: „*Isten ajándékai és elhívása visszavonhatatlanok.*” (Róma 11, 29)

Vannak gyerekek, akiknek nem a szó, hanem a zene, a rajz, az agyag vagy más az anyanyelve, a kulcsa másokhoz.

Köszönöm Istennek, hogy adta nekem ezt a csodálatos anyagot, köszönöm a gyerekeket, akiknek akár itt, akár a nyári kézműves napokon kinyílik a szemük és a szívük a tevékenység közben egy más fajta kifejezőmódrá.

Sokfélék a táalentumaink, hála érte a mi Urunknak, aki minden gyermekét a neki megfelelő mértékkel neveli.

„*Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata és kezeink munkáját tedd állandóvá nekünk...*” (90. zsolttár, 17)

Martinecz Márta

Nagyjá csak a másokért hozott áldozat tehet

Török Pál, az egyházszervező püspök

Pál apostol a korinthusi gyülekezetnek írt levelében részletesen szól a kegyelmi ajándékokról (1Kor12–14). Pál az adományok egységét hangsúlyozza. Megnyugtató módon kifejti: azok nem vezethetnek a gyülekezet szétforgácsolódásához, mert azokban – mint ugyanannak a Léleknek adományaiban – ugyanaz az Isten munkálkodik. Ahol viszont az ember az ilyen ajándékokat nem állítja odaadással és alázatban a közösség szolgálatába, ott a legnagyobb ajándékok is üresnek és jelentéktelennek bizonyulnak. Az isteni erő-megnyilvánulások (amelyek felsorolására e bevezetőben példa szintjén sem törekszünk) soha nem általános jellegűek, hanem személyre szabottak, s mindenki a gyülekezet épülésére kapja azokat – ezáltal épül fel az Egyház a Krisztus testévé.

Isten nagy kegyelme folytán a fasori református gyülekezetben is sokan kapnak ilyen ajándékokat, és élnek is velük. Az ő ismereteiken, képességeiken alapuló szolgálatuk nyomán ébredszik, erősödik, gyarapodik ez a hívő közösség. Múltidéző barangolásaink sorában egy 19. századi református magyar – *Török Pál* – életműve előtt tisztelgünk, aki az egyházkormányzás kegyelmi ajándékát kapta, és azt gazdagon kamatoztatta Isten dicsőségére.

Török Pál (1808-1883) Alsóváradon született, a gimnáziumot Selmecebányán, a teológiát Debrecenben végezte. Bécsben is folytatott tanulmányokat. Pályáját Kisújszálláson kezdte, ahol az iskola igazgatója, majd a gyülekezet lelkipásztora lett. Háromévi

szolgálat után 1839-ben Pestre hívták lelkésznek a Széna téri (ma Kálvin tér) reformátusok. Az egyháztanács küldöttei az Úr Jézus nevében arra kérték, hogy vállalja el őket, mert – úgymond – sok gond és baj között tetterős férfira van szükség. Ő igent mondott. Nekem baj kell – fogalmazott tömören, s frissen, nagy tervekkel a szívében nyomban elindult. Abban az

időben nagyot fordult a világ. Az 1781-ben kiadott Türelmi Rendelet nyomán pár év alatt több mint ezer templomot építettek a protestáns gyülekezetek Magyarországon. Pesten és Budán viszont a török kiűzése után még sokáig nem lehetett református templom. A Habsburg hatalom németesítő szándékú és protestánsellenes rendeleteivel kiűzte a városból a reformátusokat. Csak az 1791-es országgyűlés tette lehetővé a protestánsok beköltözését.

Igazi lendületet ifj. Ráday Gedeon indítványa adott az 1796-ban Pesten tanácskozó Egyetemes Konventben: „Pesten olyan református egyházat kell alapítani, hogy az központi eklézsiája legyen az egész magyar reformátusságnak”. Így is történt. Minden egyházkerület évi 200-200 aranyforintot adott az új egyházköztség fenntartására. Templomot viszont csak a városfalon kívül, a régi temetőben építhettek – igaz, adósságra –, s 1830-ban szentelték fel azt. Ám még be sem fejezték e nagy méretű templom építését, amikor jött az 1838-as pesti árvíz, és nagy kárt okozott az új épületben. A jeges árban összeomlott Pest házainak fele; elpusztult a lelkészlakás is. Istennek azonban gondja van mindenkor az Ő

egyházára – Ő rendelte ki a jó pástort, Török Pált is. Az új lelképítőt „a béke olajágával” érkezett, és a százezer aranyforintos adósság, a végrehajtó meg a hitelezők hada láttán is rendületlen maradt a szolgálatban. Tíz év alatt mindent „kitisztázott, és még arra is teltett, hogy a templomot tovább építse, szépítse. Kétemeletes karzatot kellett építeni, és az megszüntette a visszhangot. A toronyra óra, a szószékkel szemben orgona épült – aztán iskola, majd gimnázium.

A templom tornyán nemzeti színű lobogó lengett 1848. március 15-én – a felírás szerint „mindnyájan egyek vagyunk” (Török Pál jelmondata). A szabadságharc leverése után egy ideig Török Pál is vidéken húzódott meg, de – vállalva a kockázatot – hamar hazajött Pestre. Istentől kapott tehetségét latba vetve képviselte egyházunkat a nehéz időkben. Fontos egyházszerkezeti ügyek intézése érdekében többször járt Bécsben – így egy pesti protestáns teológiai akadémia létrehozásának ügyében is. Múlthatatlan érdemei vannak abban, hogy 1855-ben megnyílt a teológiai akadémia, 1859-ben pedig a főgimnázium. Török Pál hite, buzgósa ember szíveket mozgatott meg, indított áldozathozatalra. Buzdítására olyan mértékben adakoztak egy racionalista korban, amit alig akartak elhinni a kortársak. „A napszámos elhozta a maga filléreit; a polgár a családi házáat, a birtokos nagy alapítványokat, a gazdag főúr uradalmaikat hagyta örökre...” – írta rá emlékezve Szász Károly, későbbi püspök.

Az osztrák önkényuralom ugyanis 1859-ben elérkezettnek látta az időt arra, hogy a protestánsok önkormányzatát megszüntesse. A császár kiadott egy nyílt parancsot (pátenst), amely a protestánsok szinte valamennyi szabadságjogát elvette. A reformátusok viszont keményen ellenálltak. Az erőszak egyre nőtt; lelkészeket, püspököket

tartóztattak le, vagy fogtak perbe. A pátenst ellen küzdők sorában Török Pál az élen járt; személyes befolyása döntően hatott a parancs visszavonására. Egyházunk ekkor kapta vissza a püspökválasztás jogát – s nem sokkal később, 1860-ban a dunamelléki egyházkerület püspökévé választotta őt. Székfoglaló beszédében kifejtette: „a szuperintendensi hivatal nem hatalom, hanem szolgálat a Krisztus nevében, sáfárkodás Isten dicsőségére”. A jézusi lelkület és etika szerint vallotta: „elsőséget csupán abba helyezem, hogy mindeneknek szolgálja lehetek”.

Püspöksége idején is fáradhatatlanul dolgozott. A budapesti teológiát, mint szeretett gyermekét „dajkálta”, gondozta. Ő maga is tanított: görög és héber nyelvet. Amikor hírért vette, hogy a Rádayak el akarják adni híres könyvtárukat, addig kilincselte, míg húsz ezer forintért megszerezte a teológiának a gyűjteményt. A gimnáziumot nyolc osztályra fejlesztette. Segítette az árvaház és a Bethesda Kórház munkáját is. Az a törekvése azonban, hogy a két protestáns egyházat egyesítse, s létrejöjjön a református-evangélikus unió, a tényleges történeti és teológiai különbségek miatt megbukott. Ámde azt elérte, hogy az őt egyházkerület egységbe tömörüljön.

Az irodalom terén is kiváló érdemeket szerzett: Székács József és Taubner Károly evangélikus lelkészekkel együtt indította el a Protestáns Egyházi és Iskolai Lapot.

Isten hosszú élettel ajándékozta meg Török Pált, akinek az egész élete a másoknak való szolgálatban telt el. Tolnai Lajos író ekképpen méltatta munkásságát: „Mindenkit szeretett, minden kérőt segített, nagy szíve soha ki nem merült. Fényes, tündöklő elméje majd ötven éven át volt napja iskoláinak, egyházának, s a főváros magyarosodásának.”

Összegejtötte: Dévai-Józsa Gábor

REMÉNYSÉGET TANULNI

Reggeli áhítat Nagyenyeden

Reménységet tanulni – ez volt Isten célja a honismereti táborunkkal július 22–29. között. Erdélyben, a híres nagyenyedi Bethlen-Kollégiumban laktunk egy hétig hetvenhármán az egy haza hét régiójából, jórészt régi ismerősök. Reggeli sorozatunk a szeretet tulajdonságai voltak az I. Kor. 13-ból, esténként az imádság és imádkozás csodáit hallgattuk Jézus tanításából. Amikor a 29-i, vasárnapi igehirdetésre készültem, még nem tudtam, hogy az Úr mivel fog meglepni bennünket. Vártemplomi prédikációm textusa a Főpapi imából (János 17) a 15. vers volt: „*Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból...*” Egy hét alatt megértettük, mit jelent a világban élni Isten akarata szerint. Sok szépet láttunk a természetben és a délerdélyi építészet csodáiban. A torockói Székelykő, a tordai hasadék látványa lenyűgözött, Kolozsvár és Gyulafehérvár épületei történelmünk kőbe faragott csodái. Magyarlapád a népi hagyományokat szerettette meg velünk, Válaszút pedig Wass Albert gazdag életéről mesélt. Ám Dél-Erdély legtöbbször nemzetünk pusztulásának szívszorító krónikáját tárja az odalátogató elé. És mégis ...Bod Péter egykori várában ki-

lencfős a gyülekezet, ebből öt a lelkész és családja. A szörványközpont gyönyörű barokk temploma rendben tartott, a várfalak alatti épületek üdén fehérledek: Magyarigben „nem némultak el a harangok”, turista-csoportok és konferenciák résztvevői népesítik be vasárnaponként a templomot. És lesz-e gyülekezet valaha? A lelkész szerint ez Isten dolga, ő csak a rábízottakkal törődik.

Marosszentimrén a templom a Jékely vers bizonyítékaként, szívszorítóan magányos, ahogy mementóként áll a dombtetőn.

Bod Péter sírjánál

Romos haláltusáját vívná, ha az Egyház Ura nem küldte volna el a budapesti és a kolozsvári teológusokat, hogy elkezdjék a rendbetételét. Sokan megmozdultak érte, s ha a faluban nincs már senki, aki énekelje a zsoltárokat, Dél-Erdély gyülekezetei a nemzeti megemlékezéseket itt ünneplik oly lelkes énekléssel, hogy „csak úgy hull belé a vakolat...” Az „a pár megmaradt” miért teszi? Nem tépelődik, csak Ura akarátát teljesíti.

Látni mentünk és reménységet tanulunk, élőt, Isten szerint valót. Köszönjük táborunk Urának a fárasztó, szép hetet.

Mezey Tibor

A GYÓGYÍTÁS CSODÁJA

Két éve eszméltem rá, hogy utoljára kilenc évvel azelőtt gyötört igazán a lumbágóm. Szinte felébredtem tunyaságomból. Hogyan is van ez? Izgatottan kutattam az emlékeimben. Óriás kérdőjelek sűrűjében egyre tágult körülöttem a megválaszolatlan úr. Napok, hetek, teltek a Hogyan?-okkal. Azelőtt, minden orvosi jó szándék és terápia ellenére, mintegy 25 éven keresztül társammá lett a bizonyos mozdulatra élesen hasító derékfájás, egy-két évente pedig hetekre kivont a munkából és ágyhoz ragasztott. Se ülni, se állni, csak feküdni. Ez a lumbágó. Aki ismeri, tudja.

Valóban, utoljára kilenc éve feküdtem tethetetlenül, lelkileg egyedül. Egyedül? Iszonyatosan elszégyelltem magam, hogy eddig nem adtam hálát gyógyító Jézusomnak. Az elején még természetes, hogy a derékfájások közötti szünetek egyre nőttek. Nyilván, az Úr meghallgatta imáimat, és szeretteim imáit. A jó mindig természetes. Na de a harmadik, negyedik és a többi év tünetmentessége hogyan telhetett el felismerés és köszönet nélkül? Világos, hogy én vagyok valamennyi bibliai vak és süket. Hogyan lehet ilyen érzéketlen Isten gyermeke? Felerősödött bennem az 1999-ben, az első, biatorbágyi csendes hetemen belém íródott üzenet:

„Tudok cselekedeteidről, hogy nem vagy sem hideg, sem forró. Bárcsak hideg volnál, vagy forró! Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból. Mivel ezt mondod: Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szánalmas és a szegény, a vak és a meztelen: tanácsolom neked, végy tőlem tűzben izzított aranyat, hogy meggazdagodj, és fehér ruhát, hogy felöltözz, és ne lássék szégyenletes

meztelenséged; és végy gyógyító úrt, hogy bekend a szemed, és láss. Akit én szeretek, megfeddem és megfenyítem: igyekezz tehát, és térij meg! Íme, az ajtó előtt állok, és zörögtek: ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz, és velem vacsorálok, ő pedig érvelem.” (Jel 3,15–22)

Kilenc, tünetmentes év telt el nem csak vakságban és hálátlanságban, amelyben nem láttam meg az Úr csodáját. Én voltam az a kilenc leprás is, aki nem tért vissza Jézushoz megköszönni szabadítását.

„Amikor útban volt Jeruzsálem felé, Samária és Galilea között haladt át. Amint beért egy faluba, szembejött vele tíz leprás férfi, akik távol megálltak, és kiáltozva kérték: Jézus, Mester, könyörülj rajtunk! Amikor meglátta őket, így szólt hozzájuk: Menjetek el, mutassátok meg magatokat a papoknak. És amíg odaértek, megtisztultak. Egyikük pedig, amikor látta, hogy meggyógyult, visszatért, és fennhangon dicsőítette Istent. Arcra borult Jézus lábánál, és hálát adott neki. Ez pedig samáriai volt. Jézus ekkor így szólt: Vajon nem tízen tisztultak-e meg? Hol van a többi kilenc? Nem akadt más, aki visszatért volna, hogy dicsőítse Istent, csak ez az idegen?” (Luk 17,11–18)

Bántott érzéketlenségem és hálátlanságom, végül a csodálatos gyógyítás felismerésének boldogságában én lehettem az az egy leprás is, aki visszatért hálát adni Jézusnak. *„És ezt mondta az Úr: Kelj fel, menj el, hited megtartott téged.” (Luk 17, 19)*

Az Úr ezt a tüskét elvette, de adott másikat, mert tudja, hogy szükségem van rá. Ezzel tart rövid pórázon, különben elcsángálnék mellőle.

Révay József

FIATALJAINK KONFIRMÁCIÓJA

Fotók: D. M.

Május 20-án zajlott templomunkban a délelőtti istentiszteleten fiataljaink konfirmációja.
Az idén 15 fiatal testvérünk konfirmált. Isten áldása legyen életükön!

Kedves Gyerekek!

Ugye mindenkinek szép nyara volt? Valószínűleg mindenki legalább egy helyre eljutott nyaralni, és bizonyára mindannyian tele vagytok szép élményekkel. De talán már az iskolát is vártátok, hiszen újra találkozhattok a régi barátokkal, osztálytársakkal.

A mostani gyerekrovatban két olyan „feladatot” találtok, amelyek valahogyan szintén kapcsolatban vannak a találkozással – Istennel, az ő Igéjével, szeretetével.

Ha már neked is van ezzel kapcsolatos tapasztalatod, ne tartsd magadban, mondd el másoknak is, hogy ők is megismerhessék Istenünk szeretetét!

Szeretettel: **Zsó néni**

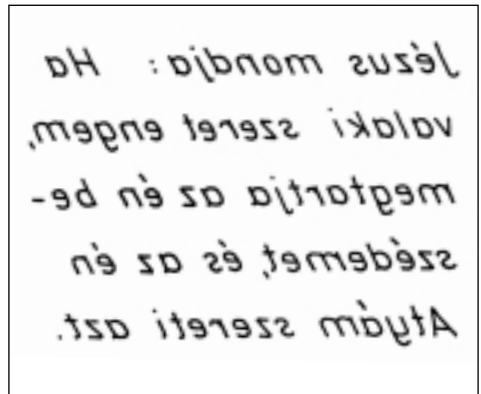
1. Sámuel még gyerek volt, amikor először szólította meg őt Isten. Egészítsd ki a mondatot (vagy kérd meg rá szüleidet) és színezd ki a képet!

Az Úr szólította Sámuel, és ő így felelt: Itt vagyok! (1Sámuel 3,4)

Az .... szólította ....., és ő így felelt: .... vagyok! (1..... 3,4)

2. Első ránézésre talán furcsának tűnik ez a pár sor. Pedig ha egy tükröt tartasz az írással szemben, rögtön olvashatóvá válik. Keresd ki János evangéliumából (14:23), és tanuld meg kívülről.

ÁLLANDÓ ALKALMAINK

Vasárnap de. 10 óra: istentisztelet
de. 10 óra: istentisztelet gyermekeknek 3 korcsoportban
1. csoport 5–7 évesek,
2. csoport I–III. osztály,
3. csoport IV–VI. osztály
Gyermekmegőrző szolgálat két csoportban:

Kedd Szerda
de. 10 óra: bibliaóra
du. 6 óra: bibliai közösségi óra
du. 1/2 7 óra: TIMÓTEUS ifjúsági bibliaóra (20 éves kortól)

Csütörtök Péntek
du. 6 óra: gyülekezeti bibliaóra
du. 5 óra: PICIFI ifjúsági bibliaóra (középiskolás korosztálynak)
du. 1/2 7 óra: felnőtt ifjúsági óra

Minden hó 3. vasárnapján du. 6 óra ifjúsági istentisztelet

Gyülekezeti hittanórák és konfirmációi órák hétköznapi korcsoportok szerint

EVANGELIZÁCIÓ A FASORBAN

Október 7. vasárnap de. 10 órakor
Október 8-tól 12-ig, hétfőtől péntekig naponta du. 6 órakor

EGYÉB ALKALMAINK

- **Férfi bibliaóra** minden hónap első keddjén du. 6 órakor
- **Pároskör** minden hónap harmadik péntekjén du. 6–8 óráig.
- **Fiatalasszony- és Anyakör:** Havonta egy alkalommal szombaton du. 4–6 óráig.
- **Női kör:** Havonta egy alkalommal szombaton du. 4–6 óráig.
- **Skót Misszió** (VI. ker., Vörösmarty u. 51.) vasárnap de. 9 órakor istentisztelet, szerdán du. 5 órakor bibliaóra (október 31-től du. 3 órától)

Felnőtt konfirmációi bibliai tanfolyam:

Várjuk a jelentkezéseket, az első alkalom október 2-án, kedden 18 órakor lesz.

November 4-én, vasárnap de. 10 órakor

Örökélet vasárnapi istentiszteletet tartunk, melyen az elmúlt évben elhunyt testvéreinkről emlékezünk meg szereteteikkel együtt.

MEGTÉRÉS ÉS SZOLGÁLAT

címmel szept. 29-én, szombaton 10–15 óráig **női csendes napot** tartunk, melyen *Cseri Kálmánné* lesz az előadó és *Pálúr Lászlóné* tesz bizonyosságot.

HANGVERSENYEK, ZENÉS ÁHÍTATOK

A VÁROSLIGETI
FASORI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN

Szeptember 22. szombat, 18 óra

Zeneakadémiai hallgatók orgonakoncertje

Október 7. vasárnap, 17 óra

Zenés áhítat

Október 20. szombat, 18 óra

Zenés áhítat kórusmuzsikával

November 4. vasárnap 17 óra

Zenés áhítat

December 2. vasárnap 17 óra

Zenés áhítat

December 22. vasárnap 18 óra

Karácsonyi orgonahangverseny

Okt. 6-án szombaton

gyülekezeti családi kirándulás

FASORI HARANGSZÓ

A Budapest Fasori Református Egyházközség időszakos kiadványa.

Felelős szerkesztő: Devich Márton

1071 Budapest, Városligeti fasor 7.

Tel.: 342-7311

e-mail: hivatal@fasor.hu

weboldal: www.fasor.hu